

Cena egzemplarza zł 3
Pobieranie wyższej opłaty jest nadużyciem

Prenumerata miesięczna wynosi zł 60
+ 10 zł za doręczenie zamiejs.
+ 5 zł za doręczenie miejscowe

ILUSTROWANY

KURIER POLSKI

Rok II Telefony Centrali w Bydgoszczy 33-41 i 33-42
Telefon międzymiastowy 36-00. Rozmównica dla publiczności 19-07
Sekretariat redakcji przyjmuje codziennie od godziny 10 do 12

Piątek, dnia 19 lipca 1946 r.

Wydawca: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW”
Konto PKO „ZRYW” Nr VI-135 PKO „I.K.P.” Nr VI-140
Konto bieżące: Bank Związku Spółek Zarobkowych w Bydgoszczy

Nr 193

Pomnik poległych lotników polskich stanie pod Londynem

Spontaniczna akcja subskrypcyjna społeczeństwa angielskiego. W ciągu kilku godzin zebrano potrzebny fundusz

LONDYN (FA). Subskrypcja sumna wzniesienie pomnika ku czci lotników polskich poległych w walkach o Wielką Brytanię, przekroczyła już cyfrę przewidzianą na

koszty budowy. Pomnik stanie na lotnisku pod Londynem i jak zgodnie podkreśla prasa angielska — stanie się trwałym świadectwem bohaterstwa lotników polskich i roli jaką odegrali w ciężkim zmaganiu się z wrogiem. Akcja subskrypcyjna — pisze „Daily Herald” — była jednym wielkim, spontanicznym uznaniem społeczeństwa angielskiego dla niezłomnego męstwa i bezgranicznego poświęcenia się Polaków.

Zbierzmy każdy kłos

Stoimy w okresie żniw. W bilansie wysiłku wsi polskiej, zatrudniającej 60% ludności naszego Państwa, jest to pozycja największa i najważniejsza. Chleb jest podstawą. Uniwersalny produkt, który drogą przeobrażeń i przemian natury, przez pracę człowieka zapewnia nam wygospodarowanie podstawowych produktów odżywiania.

Tegoroczne żniwa odbędą się już w innych warunkach niż poprzednie. Nastąpiła stabilizacja stosunków na wsi. Zwiększył się stan koni i bydła. Również lepiej przedstawia się sprawa sił roboczych, chociaż i na tym odcinku będą braki. Żniwa więc nie będą akcją specjalną.

W Ministerstwie Rolnictwa odbyła się pod przewodnictwem wicepremiera Mikołajczyka specjalna konferencja, na której omówiono wszystkie potrzeby tegorocznej akcji żniwnej. Jako zasadę postawiono, że troskę o sprzęt pozostawia się w pierwszym rzędzie chłopu i kierownictwu majątków państwowych. Ministerstwo zarządziło też ustawowo świadczenia sąsiedzkie i wzajemną pomoc rolników. Przedstawiciele Urzędów Ziemijskich zapewniali, że sprzęt nigdzie nie natrafi na poważniejsze trudności. Wyjątek stanowią powiaty, z których repatriowano ludność ukraińską oraz tereny przyścikowe, zniszczone działaniami wojennymi. Na tych obszarach z pomocą przyjdzie Wojsko Polskie i ludność sąsiednich powiatów. Ludności zostaną dostarczone kosy i sierpy. Ażeby zaspokoić tę potrzebę, Związek Gospodarczy „Społem” zakupił w Austrii 300.000 kos. Dużą ilość z tego otrzymają Ziemi Zachodnie, gdzie podobnie jak na terenach zniszczonych w akcji żniwnej będą trudności, spowodowane brakiem sił roboczych i pociągowych. Państwo Przedsiębiorstwo Traktorów i Maszyn Rolniczych dostarczy również odpowiednią ilość żniwiarek i snopowiązałek. Uruchomiono też kredyty rolne dla niektórych terenów.

Wysiłek nasz w okresie żniw powinien być tak wielki, aby żaden kłos nie zmarnował się na polu wskutek braków organizacyjnych lub opiekałości. Jeśli jednak powtarzamy ten utarty frazes, to dlatego, że w roku ubiegłym z okna wagonu można było widzieć tyśiące morderców zboża gnijącego na pniu. Patrzelismy z żalem na zmarnowany i wdeptany w ziemię kłos, który zrodził się z pracy człowieka przy pomocy sił natury. Żal ten był tym większy, że widzieliśmy głodnych ludzi i żyjące w nędzy dzieci. Widzieliśmy w wielkim mieście, codzienną walkę o kęs tego samego chleba, który leżał zapomniany i marnował się o kilkadziesiąt km dalej.

Tak! Była wtedy sytuacja specjalna, stosunki gospodarcze i ludnościowe nie były uregulowane, ludzie zajmowali się szabram, zamiast garnąć się do pracy. Akcja wojskowa była kroplą w morzu wielkich potrzeb. A najbardziej smutne było to, żeśmy chcieli okłamać samych siebie i ukryć to, co było widoczne przy wszystkich traktach wiodących na Zachód. Na dożynkach żniwnych mówili się o przeprowadzeniu akcji żniwnej w 100%, podczas gdy procent ten w

Dlaczego Anglia nie interweniowała?

Michajłowicz rozstrzelany

Wyrok wykonano mimo starań b. króla Piotra

BELGRAD (FA). Prezydium jugosłowiańskiego zgromadzenia narodowego odrzuciło prośbę Michajłowicza i ulaskawienie i wyrok śmierci wykonany został przez rozstrzelanie. Były król jugosłowiański Piotr, wystosował po wydaniu wyroku skazującego gen. Michajłowicza na karę śmierci, wezwanie do prez. Trumana, króla angielskiego Jerzego i premiera francuskiego Bidault, aby interweniowali u rządu jugosłowiańskiego i nie dopuścili do egzekucji.

Z Londynu donoszą, że min. Bevin interpelowany w sprawie Michajłowicza oświadczył, że rząd brytyjski nie może interweniować w procesie, przeprowadzonym w państwie suwerennym i niezależnym. LONDYN (dr). Mjn. Bevin stanął w obronie angielskich oficerów łącznikowych w sztabie gen. Michajłowicza, którzy rzekomo udzielali gen. Michajłowiczowi zlecenia, by jego czetnicy likwidowali partyzantów marsz. Tito, przeciwnie, oficerom tym polecono radzić Michajłowiczowi złączenie czetników z partyzantami.

„Najgorzej jest w Polsce”

NOWY JORK (ZAP). Dr Stevens z amerykańskiego Czerwonego Krzyża niedawno zjeździł całą Europę i stwierdził, że ilość umierających na gruźlicę jest czterokrotnie większa, niż była przed wojną. Najgorzej jest pod tym względem w Polsce, gdzie wojna spowodowała brak lekarzy. Z dawnych 14.000 lekarzy praktykuje obecnie tylko 6.000.

Skład delegacji na konferencję pokojową

PARYŻ (FA). Z 21 państw zaproszonych na konferencję pokojową, łącznie z Polską 5 państw podało już skład swoich delegacji na tę konferencję. Na czele delegacji brytyjskiej stanął min. Bevin. Norwegię reprezentować będzie min. spraw. zagr. oraz prezydent parlamentu. Z ramienia Kanady na konferencję przyjedzie min. spraw. zagr. Mackenzie King. Szwedzkiego ministra spraw. zagr. deleguje również Jugostawia.

Wzrasta bezczelność niemiecka

Tłum obrzucił kamieniami korespondentów zagranicznych

BERLIN (FA). Z angielskiej strefy okupacyjnej donoszą, o wzrastających nastrojach antyangielskich i coraz wyraźniej ujawniającej się bezczelności niemieckiej. W Dortmundzie tłum Niemców uwolnił z rąk policji jednego z aresztowanych przywódców czarnego rynku. Przywołane posiłki zdołały dopiero rozprószyć tłum.

obrzuciła kamieniami korespondentów zagranicznych fotografujących gruzy miasta.

Cywilny Zarząd Austrii

WIEN (dr). Brytyjskie władze okupacyjne we Wiedniu podały oficjalnie do wiadomości, że wojskowy zarząd w brytyjskiej strefie okupacyjnej Austrii zastąpiony zostanie władzą cywilną.

Znamy ją wszyscy

Znakomita artystka sceny i filmu Mieczysława Cwiklińska wraz ze zespołem krakowskich artystów na gościnnych występach w Bydgoszczy. Od lewej: Jadwiga Baronówna, Kazimierz Szubert, Mieczysława Cwiklińska i Wiktor Bogalski przed domem znajomych na Bielawkach.

Syn Mussoliniego ukrywa się w Hiszpanii

RZYM (FA). Jak podaje jedna z włoskich agencji prasowych, syn Mussoliniego, Vittorio Mussolini zbiegł swego czasu do Hiszpanii, gdzie przebywa dotychczas.

Pojedynek o Triest trwa

Marszałek Tito contra de Gasperi

LONDYN (dr). W Belgradzie 50.000 tłum demonstrował przed poselstwami amerykańskimi, angielskimi i francuskimi przeciw uchwałom Wielkiej Czwórki i za przyłączeniem Triestu do Jugostawii.

Tito oświadczył, iż będzie dalej walczył o Triest na drodze dypl. Tak samo premier włoski de Gasperi zapowiedział, że Włochy będą na konferencji pokojowej walczyły o swoje prawa do Triestu.

Amerykanie zaatakowali

Doniesienie Agencji Tass w sprawie zajść na granicy jugosłowiańskiej

MOSKWA (PAP). Jak donosi agencja TASS z Belgradu sztab korpusu obrony ludowej Jugostawii ogłosił komunikat, iż w dniu 12 lipca o godz. 8-ej wieczorem niedaleko miejscowości Krn w strefie „B” na południowo-wchód od Korabida oddział wywiadowczy wojsk amerykańskich przeszedł linię demarkacyjną. Jugosłowiańska straż pograniczna

wezwała żołnierzy amerykańskich, by się zatrzymali, na to żołnierze amerykańscy odpowiedzieli ogniem. Po strzelaninie, trwającej około 10 minut, żołnierze amerykańscy cofnęli się na zachód od linii demarkacyjnej pod osłoną ognia karabinów maszynowych, który trwał około pół godziny.

Wiadomość powyższą agencja jugosłowiańska „Tanjug” zaopatrzyła w komentarz, z którego wynika, iż opublikowany przez agencję „Associated Press” i radio londyńskie komunikat 88-ej dywizji amerykańskiej przedstawia incydent w sposób fałszywy.

„Tanjug” podkreśla, iż w komunikacie sztabu korpusu obrony ludowej ustalono następujące niezbita fakty:

1. linię demarkacyjną przekroczył patrol amerykański;
2. starcie miało miejsce pod miejscowością Krn w strefie „B”;
3. pierwszy otworzył ogień patrol amerykański;
4. zginęło dwóch strażników jugosłowiańskich.

Ameryka odstąpiła 300 okrętów Chinom

NOWY JORK (dr). Truman podpisał ustawę o oddanie Chinom 300 jednostek morskich jako odszkodowanie za straty, poniesione przez Chiny podczas wojny w związku z zamianowaniem mórz chińskich itd.

Przemyt żon do Ameryki

Żołnierze amerykańscy żenią się potajemnie z Niemkami „Nic nie zdoła nas rozłączyć!”

FRANKFURT n. M. (PAP). Dwaj zatrudnieni w UNRRA byli żołnierze amerykańscy zostali pociągnięci do odpowiedzialności przed sąd wojskowy za to, że mimo zakazu, poślubili Niemki. Podobny wypadek zdarzył się w Regensburgu, gdzie żołnierze amerykańscy potajemnie wstąpili w związki małżeńskie z Niemkami, sądząc, że uda im się w następstwie

przewieźć niemieckie żony do Stanów Zjednoczonych. Nowoposiłubione małżonki niemieckiego pochodzenia wniosły podania do władz o udzielenie im prawa wjazdu do Ameryki, powołując się przy tym na to, że są legalnymi żonami amerykańskich żołnierzy i że „nic ich nie zdoła oddzielić od mężów”.

Za plecami Hitlera

Göring „ciął oszczędności”

Skąd miał 50 milionów dolarów w skarbcu ambasady niemieckiej — Prokurator Rogger bada aferę

dzających z osobistych „oszczędności” Goeringa znajdowało się już w Ameryce w skarbcu ambasady niemieckiej. Cała ta operacja finansowa miała być przeprowadzona bez wiedzy Hitlera. Zapytany o pochodzenie tak poważnej sumy Goering odpowiedział, że na stanowisku pełnomocnika planu czteroletniego sprawował kontrolę nad całym przemysłem niemieckim i rozporządzał w tym czasie bardzo poważnymi sumami. Dla dalszego zbadania tej sprawy udał się specjalnie do Waszyngtonu prokurator amerykański John Boggs.

NORYMBERGA (PAP). Ujawniony tu został przedwojenny plan Goeringa zainwestowania znacznego kapitału w przemyśle amerykańskim, co miało na celu nie tylko uzyskanie wpływów w amerykańskich koncernach, ale również osobiste zabezpieczenie. Mowa była o 50 milionach dolarów, z czego pięć milionów pocho-

istocie był o wiele, wiele mniej-
szy.

Bilans jest podstawą każdej dzia-
łalności i drogowskazem na przy-
szłość. Żniwa stanowią w bilansie
wsi poważną, dominującą pozycję.
One przesądzą częściowo o tym,
czy w roku przyszłym będziemy
dostatecznie odżywieni, czy będzie-
my zaciskać pasa. Czy będzie to
rok chudy czy tłusty. Wprawdzie
urodzaj w Państwie dzisiejszym,
włączonym w rynek światowy, nie
decyduje jeszcze o tym czy będzie
głód — bo drogą wymiany artyku-
łów przemysłowych można pokryć
zawsze niedobór zboża. My jednak
dziś nie jesteśmy tak bogaci, nie
mamy nadwyżek towarów prze-
mysłowych. Rynek nasz we-
wnętrzny ma ogromne zapotrzebo-
wanie. Dlatego codzienna prośba
o chleb powszedni jest zrozumiała.

Podobno żniwa zapowiadają się
dobrze. Zawsze jednak jest to pe-
wna niewiadoma. Dokładny bi-
lans będzie można sporządzić wte-
dy, gdy zboże będzie w stertach,
stogach i stodołach.

Chłop wczesnym rankiem lipco-
wym wyszedł na Polskę do żniw.

Wybielanie rozbójników

niemieckiej marynarki

NORYMBERGA (FA). Kolejno-
mówienia obrończe wygłosił kapitan
marynarki Otto Kranzbuchler, który
występował w obronie byłych naczeln-
nych dowódców floty niemieckiej E-
rika Readora i Karola Doenitza. O-
brońca przyznał, że niewątpliwie me-
tody wojny podwodnej „stopniowo
teżęły”, lecz zaprzeczył, jakoby nie-
mieckie łodzie podwodne torpedowa-
ły wszystko, co natrafiały na swojej
drodce.

Furtwangler musi się zrehabilitować

BERLIN (PAP). Sprawa dopuszc-
zenia znanego dyrygenta niemieckie-
go Furtwanglera na nowo do Filhar-
monii berlińskiej została przekazana
przez Komendę Sojuszników do Wy-
działu „denazyfikacji”. Furtwangler
będzie musiał jeszcze raz udowodnić,
że nie pozostawał na usługach hitle-
rowskiej propagandy.

Za zamordowanie oficerów amerykańskich — więzienie

NOWY JORK (dr). Amerykański
sąd wojskowy w Dachau skazał na
długoletnie kary więzienia wielu wy-
bitnych oficerów niemieckich, współ-
odpowiedzialnych za zamordowanie
22 amerykańskich jeńców wojennych.

Uroczystości ku czci hr. Szymona z Lipnicy

KRAKÓW (tel. wł.). W dniach 17
i 18 bm. odbyły się w Krakowie uro-
czystości związane z przeniesieniem
relikwii błog. Szymona z Lipnicy do
odnowionej kaplicy kościoła OO. Ber-
nardynów. Zaczęły się one od konse-
kracji nowego ołtarza, dokonanej
przez ks. biskupa-suffragana dra Sta-
nisława Rosponda. Program uroczy-
stości wypełniły solenne nabożeń-
stwo, procesja na Wawel itd.

Uroczystości wspomniane uświetnił
swym udziałem J. E. Książę Kardy-
nał dr Adam Stefan Sapieha, me-
tropolita krakowski.

Uroczystą Mszę św. w pierwszym
dniu celebrował prowincjał OO. Ber-
nardynów, ks. Szepelak, kazania wy-
głosili O. Marek Pocięcha i O. Fi-
delis Kędziński. (W)

Wielka wytwórnia filmów w Niemczech

BERLIN (ZAP). Kwestia nasycenia
filmami rynku niemieckiego jest
traktowana w sposób odmijenny przez
Anglików i Amerykan. Mianowicie
Hollywood ma do dyspozycji wystar-
czającą ilość filmów, którymi łatwo
może zastąpić zakazane filmy nie-
mieckie. Amerykanie reprezentują
więc stanowisko, że należy wycofać
z obiegu wszystkie filmy, wypro-
dukowane przez hitlerowskie firmy z
udziałem hitlerowskich aktorów. An-
glicy natomiast nie dysponują dosta-
teczną ilością filmów, są zdania że
spośród z filmów niemieckich należy
zakazać tylko te których treść stoi
w sprzeczności z polityką sojuszników
i proponują, aby w filmach dozwolo-

Anglicy proszą ZSRR o zwłokę

WIEDEŃ (dr). Angielskie władze
okupacyjne w Austrii zwróciły się do
radzieckich władz okupacyjnych, by
wstrzymały się z wykonaniem kon-
fiskaty mienia niemieckiego w Au-
stria, dopóki sprawa ta nie zostanie
rozstrzygnięta przez wielką czwórkę.
Następnie angielskie władze wydały
zarządzenie, że Niemiec austriaccy
uciekierzy, którzy chcą pracować
dla nowej Austrii, będą mogli powró-
cić do brytyjskiej strefy okupacyjnej.

Znany filmowiec Pommer wrócił z wvgnania

LONDYN (dr). Znany sprzed woj-
ny niemiecki reżyser filmowy Eryk
Pommer, który uciekł do Ameryki,
powrócił obecnie do Niemiec, gdzie
będzie nakręcał filmy w atelier ba-
warskim, jedynym w Niemczech, któ-
re można uruchomić bez większych
wkładów pieniężnych.

ONZ na miejscu wystawy światowej w Nowym Jorku

NOWY JORK (PAP-FA). Zarząd
miasta Nowego Jorku zamierza od-
dać do dyspozycji ONZ tereny po
dawnej wystawie światowej. Tereny
te obejmują ogółem 1.257 akrów.

Amerykańskie dolary a wolność prasy

NOWY JORK (dr). Senat ame-
rykański uchwalił kredyt w wy-
sokości 464 milionów dolarów dla
UNRRA, pod tym warunkiem, że
dostawy przydzielone zostaną je-
dynie takim państwom, które nie

„Pokój światowy odległy — ale na dobrej drodze”

Senator Vandenberg na temat konferencji w Paryżu
Stany Zjedn. dla kompromisu nie poświęciły zasad
Triest spowodował poważną różnicę zdań

NOWY JORK (dr). Amerykańskie-
mu sekretarzowi stanu, Byrnesowi,
towarzyszą stale na wszystkich kon-
ferencjach dwóch senatorów, przed-
stawicieli partii republikańskiej i de-
mokratycznej, którzy następnie skła-
dają przed swymi kolegami w sena-
cie sprawozdanie z ich przebiegu.
Obecnie, po powrocie z konferencji
ministrów w Paryżu, sprawozdanie
składał w senacie senator Vanden-
berg.

Senator ten zgadza się z poglądem
Byrnesa, że świat znajduje się na
drodce do pokoju, lecz choć na tej
drodce poczyniono duży krok na-
pród, to pokój światowy jest jeszcze
odległy. Choć Stany Zjednoczone
pragną sprawiedliwego pokoju, zdają
sobie jednak sprawę z tego, że trak-
taty pokojowe nie są idealne.

Stany Zjednoczone dla kompromisu
nie poświęciły żadnych zasad, starały

się znaleźć wspólną platformę przy
rozwiązywaniu głównych trudności
i rozbieżności na konferencji pary-
skiej.

W związku z konferencją pokojo-
wą senator Vandenberg, oświadczył,
że przemówi na niej sumienie świata.
W swym sprawozdaniu senator o-
mówił m. in. sprawę Triestu. Roz-

Przyszłość Polski leży nad morzem

Przemówienie min. Kwiatkowskiego na zjeździe ZGMM

GDĄSK (PAP-FA). Min. Kwiat-
kowski, jako delegat rządu do spraw
Wybrzeża wygłosił na Zjeździe Zw.
Gospodarczego miast morskich dłuż-
sze przemówienie, w którym omówił
znaczenie nowego ukształtowania się
granic zachodnich dla Polski.

W nowych granicach państwowych
— stwierdził minister — naród polski
nie tylko może żyć, ale znaleźć wa-
runki rozwojowe, jakich nie miał na
przestrzeni z górą 300 lat.

Trzeba w sposób męski i prosty
wypowiedzieć te prawdy, że stawka
która musi rozegrać najbliższe
pokolenie polskie, dotyczy

wiązanie — mówił — było bardzo
trudnym zadaniem, gdyż Triest jest
ważnym oknem na świat w Europie
Środkowej. W obwodzie jego Wło-
si stanowią 75 proc. mieszkańców.
Rosja była jedynym państwem, która
chciała oddać Triest Jugosławii, pod-
czas kiedy 3 pozostałe były zdania,
że to miasto portowe należy się Wło-
chom. Na tym tle doszło do powa-
żnych różnic zdań. Ostatecznie ugo-
dzono się w ten sposób, że Triest od-
dany będzie pod kontrolę ONZ, przy
czym Włosi w Trieście cieszyć się bę-
dą taką samą swobodą, jak gdyby
żyli we Włoszech.

Na zakończenie senator Vanden-
berg dodał, że usunięcie rozbieżności
ostatniej Konferencji paryskiej przy-
niosły światu duży krok naprzód
na ciernistej drodze do pokoju świa-
towego.

będzie samego istnienia państwa pol-
skiego, a tym samym i warunków
bytu naszego narodu. Trzeba uświa-
domić całemu społeczeństwu polskie-
mu wartość tej wielkiej zdobyczy,
którą przedstawia dla naszej przy-
szłości Wybrzeże Morskie od Szczeci-
na aż do Gdyni, Gdańska i Elbląga.

Jesteśmy zobowiązani do udowod-
nienia w okresie życia jednego pokole-
nia, że Ziemię Odzyskaną połączo-
ne organicznie z wybrzeżem morskim
w nowej strukturze politycznej i go-
spodarczej będą żyć lepiej i inten-
sywniej, niż w rozdarłej szachownicy
prusko-polskiej.

W ciągu 3 dni 20000 zwiedzających

Wystawa Pomorska przewyższa wystawę szwajcarską

Okres trwania wystawy ze względu na niebywałą
frekwencję przedłużony do 10 9 1946 r.

BYDGOSZCZ. Pomorska Wystawa
Przemysłu, Rzemiosła i Handlu wzbu-
dza niebywałe zainteresowanie wśród
społeczeństwa całego kraju. W ciągu
pierwszych trzech dni zwiedziło ją
przeszło 20,000 osób, w tym liczni
przedstawiciele sfer kupieckich i
przemysłowych z najodleglejszych
zakątków Polski.

W dniu dzisiejszym Wystawę zwie-
dziło kilka wycieczek zbiorowych
wśród nich harcerze z Szubina i
Szkoła Przemysłowa z Mławę.

Kurator Pomorskiego OS dr Sko-
powski, który oglądał tegoroczną
Wystawę w Genewie (Szwajcaria) o-
świadczył, że Wystawa Pomorska
przewyższa tamtą zarówno rozmia-
rami jak i pod względem architekto-
nicznym i organizacyjnym.

Zainteresowanie Wystawą Pomor-
ską wzmagają się z dnia na dzień. Ca-
ły szereg miast polskich sygnalizuje
projektowane, przybycie specja-
lanych wycieczek. Z tego względu za-
decydowano już dziś przedłużenie
Wystawy do dnia 10 września. Istnie-
je jeszcze możliwość, że termin ten
ulegnie dalszemu przedłużeniu, aby
dać społeczeństwu polskiemu okazję
do zaznajomienia się z dorobkiem
Przemysłu, Rzemiosła i Handlu.

Zaznaczamy, że od godz. 8-ej wie-
czorem wstęp na Wystawę wynosi
10 zł. W najbliższych dniach na te-

La Guardia przybył do Cassablan-
cy. W dalszym ciągu swej po-
droży inspekcyjnej odwiedzi Ateny,
Rzym, Belgard, Moskwę, Genewę.

Wystawy odbywać się będą
różnego rodzaju występy artystycz-
ne, dancing i inne atrakcje rozryw-
kowe, jak ognie bengalskie itp.

Z dnia

Forster jest!

Pomorzanie śledząc przebieg pro-
cesu przeciwko katowi Wielkopolski
Greiserowi, mieli gorące życzenie, by
wreszcie przyszła kolej na Forste-
ra. Wątpili już, czy naprawdę został
schwyty, dając raczej wiarę po-
głoskom, że Forsterowi udało się u-
ciec z Gdańska łodzią podwodną i
schronić się w Szwecji.

Nikt nie jest tak zniechęcony
na Pomorzu, jak Forster. Nie za to,
że w Bydgoszczy mieście ogłoszonym
przez Niemców jako karne wymordo-
wane najwięcej Polaków i nie za
Stutthof, lecz za to, że Forster, wal-
cząc o dusze polskie, poróżnił Pola-
ków między sobą. Zniechęcony jest
do „aufrufu” z marca 1942 r.!

I oto nadeszła wiadomość, że po-
zatem formalności tranzyto-
wych przez radziecką strefę okupa-
cyjną przybędzie do Polski następny
transport niemieckich zbrodniarzy
wojennych z Forsterem na czele! Nie
byłoby to gromada! Polacy, oglą-
dający swego czasu film o Majdan-
ku, przypominają sobie zapewne, jak
przychwyceni SS-mani spychali pod-
czas procesu całą winę na komen-
danta Thumana, który uciekł. Zdo-
łano go jednakże później przychwy-
cić w Katowicach. Następnie przy-
wieziony zostanie gen. Gudeville, szef
żandarmerii w Poznaniu, jeden z ka-
tów ghetta warszawskiego Toebens,
oraz Liphard, krwiożerczy komenda-
nt policji w Radomiu. O okrucień-
stwach, dokonywanych przez pod-
władnych tego ostatniego w gestapo
radomskim, nadszedł do redakcji na-
szej opis, który w związku z wsze-
częstą przez nas akcją ujawniania zbro-
dni niemieckich, ukaże się na łamach
naszego pisma.

Bydgoszczan specjalnie ucieszyła
wiadomość, że obok Forstera przy-
wieziony zostanie von Proeck, były
prezydent policji w Bydgoszczy,
sprawca krwawej niedzieli.

będą ograniczały wolności prasy
amerykańskim dziennikarzom.

Amerykańskie dostawy zboża o-
siągnęły już ilość przewidzianą na
bieżące półrocze. Ostatnie 2 ty-
godnie osiągnęły w tym względzie
cyfrę rekordową.

kładów i przekształcenia towarzy-
stwa w przedsiębiorstwo czysto han-
dlowe. W Bender Abbas doszło do
rozruchów, w czasie których padło
17 zabitych i 150 rannych.

Nowi członkowie ONZ

Spór graniczny między Sjamem a Francją będzie
rozpatrywany na najbliższej sesji

NOWY JORK (FA). Wnioski o
przyjęcie w poczet członków ONZ
napływają w dalszym ciągu. Ostat-
nio zgłosiły swoje przystąpienie Al-
bania, Sjam, Republika Mongolska,
Afganistan i Transjordania.

Wedle oświadczenia sekretarza
ONZ Trygve Lie, wrześniowa sesja

ONZ rozpatrywać będzie m. in. spr-
wę Hiszpanii oraz skargę Hindusów
południowo-afrykańskich o przyzna-
nie im praw obywatelskich.

Jednocześnie donoszą, że rząd Sja-
mu przedłożył już oficjalnie sprawę
sporu granicznego sjamsko-francu-
skiego Radzie Bezpieczeństwa.

W 10 rocznicę rozpoczęcia walk Delegacja hiszpańska przybędzie do Warszawy

WARSZAWA (PAP-FA). W
związku z 10-tą rocznicą rozpoczę-
cia walk o Hiszpanię do Warszawy
przybędzie specjalna delegacja
hiszpańska, która pragnie podzię-
kować Polsce za rzucenie inicja-
tywy walki z reżimem gen. Fran-
co. W skład delegacji wchodzi m.
in. 2 generałów z bohaterem walk
hiszpańskich gen. Modesto na cze-
le. Jeden z członków delegacji za-
leedwie przed 6 tygodniami zdołał

wydstać się z Hiszpanii do Pa-
ryża.

Z okazji pobytu delegacji hisz-
pańskiej w Polsce, odbędzie się w
sali „Roma” w Warszawie uroczy-
sta akademii, na której przemówie-
nie wygłosi ambasador Polski
w Waszyngtonie i delegat do ONZ
— dr Oskar Lange. Przewidziane
są przemówienia Związku Da-
browszcaków oraz pośla Kazimie-
rza Rusinka.

Prasa amerykańska stwierdza humanitarne wysiedlanie Niemców z Polski

BERLIN (PAP). Prasa amery-
kańska w Niemczech podaje z depe-
szy z Wrocławia szczegóły o akcji
wysiedlania Niemców z nowoodzy-
skanych ziem polskich. Jak donoszą
korespondenci amerykańscy tysiące
Niemców jedzie do Niemiec wygod-
nie, dostatecznie zaopatrzonych w
żywność i odzież, co stoi z jaskra-
wym przeciwieństwem do warunków,
jakie stworzyli podczas wojny Niem-
cy, wysiedlając Polaków. Każdy Nie-
mieć, podaje prasa amerykańska,

może że sobą zabrać tyle osobistych
rzeczy, ile ich potrzebuje, otrzymu-
jąc prócz tego od władz polskich peł-
ne wyżywienie na okres 12 dni.

Pięć tysięcy Niemców opuszcza
dziennie teren Polski. Dążeniem pol-
skiego urzędu repatriacyjnego jest
do dnia 1 sierpnia oczyścić Polskę z
Niemców z wyjątkiem ograniczonej
ilości jeńców wojennych i techników,
których praca może być potrzebna
przy odbudowie zniszczonego przez
hitlerowców kraju. (w)

O czasach, gdy korsarstwo było szanowanym zajęciem

Polska przyszła znów ożywić ujście Odry

Gdy dzisiaj przechodzimy przez tak strasznie zniszczoną dzielnicę portową naszego miasta, dzielnicę, w której obecnie tylko gruzi oglądać możemy, warto pomyśleć o tym, że w tym właśnie przede wszystkim miejscu koncentrowało się przez wieki całe życie naszego miasta. Szczególnie dużo można powiedzieć o krótkim odcinku, który dzisiaj nazywamy ulicą Vasco de Gamy. Ten bowiem właśnie odcinek należał do najstarszego Szczecina.

Przerzućmy się przeto myślamy o kilkadziesiąt, a raczej tysiąc, czy nawet tysiąc pięćset lat wstecz. Cóż się znajdowało wówczas na tym terenie. Stare osiedle słowiańskie, które spełniało dwie role przede wszystkim, to jest centrum handlowego i ośrodka kultury religijnej. Tutaj na niewielkiej przestrzeni pomiędzy Odrą a jej wysokimi brzegami, na nad-

Dziś ulica Vasco de Gamy — a kiedyś? Stary gród szczeciński dziełem Weletów — Przybywały tu statki z całego świata — Misja burzy w 1124 r. posąg Trzygłowa — Sława wyroczni szczecińskiej

brzeżnych błotach wybudowali Weletci swe osiedle w miejscu dogodnym z punktu widzenia i obrony i handlu.

Ze miejsce było wybrane niezwykle korzystnie, to nie ulega najmniejszej wątpliwości. Usadowili się nasi poprzednicy właśnie tam, gdzie morze łączy się z Odrą, co pozwalało im na kontrolowanie całego ruchu na rzece, przy równoczesnym kontakcie ze statkami płynącymi morzem. Z całej Europy przybywały statki do Szczecina, a przede wszystkim z Hiszpanii, Anglii, Danii i północnej Afryki.

Gród szczeciński posiadał w tym czasie kilka dzielnic, z których cztery należy wymienić jako najważniejsze. Dzielnicami tymi były: 1. portowa i rejon przyportowych magazynów 2. — dzielnica, w której znajdowała się świątynia boga i zabudowania kapłańskie, 3. — kasztelańska i wreszcie 4. — mieszkalna.

Naturalnie, że najważniejszą była dzielnica, w której znajdował się port. Do portu przybijały zarówno statki kupców przybywających z dalekich krajów z towarami, jak również tutaj mieli swe miejsce posto-

Trzeba tutaj powiedzieć, że nasi Pomorzanie byli dobrymi korsarzami i mieli za sobą dużo pomyślnych wypraw na bardzo nawet odległe morza. Z wypraw tych przywozili wielkie skarby, których część naturalnie o ile wyprawa się powiodła, darowali swemu bóstwu, część miastu rodzinnemu, a resztą się dzielili. Największą część z podziału zabierał sobie dowódca wyprawy. Załoga i dowódca żyli ze sobą z zasady jak rodzina. Dowódca był po prostu ojcem i władza jego była nieograniczona (a według ówczesnych pojęć taka była władza ojca).

Grody były bardzo zadowolone z tego. Korsarze przywozili ze sobą bogactwa, a to przyczyniało się do rozwoju grodu. Gorzej, gdy czasem po przybyciu korsarzy w grodzie sprowadzał na gród zemstę obrabowanych kupców. Wówczas naturalnie wszyscy mieszkańcy grodu stawali do obrony. Kupcy danego grodu mieli również korzyść z kontaktu z korsarzami, bowiem korsarze nie napadali na kupców z grodu, w którym i ich bazy się mieściły.

Obok korsarzy i kupców — marynarzy mieszkali w osiedlu również tacy

Montgomery jedzie na drugą półkulę

LONDYN (FA). Marsz. Montgomery odwiedzić ma w sierpniu i wrześniu br. Kanadę i Stany Zjednoczone. Będzie to pierwsza podróż marszałka do Ameryki. Podróż nastąpi w związku z zaproszeniem gen. Eisenhowera, który zapozna Montgomery'ego z amerykańskimi urządzeniami wojskowymi.

dował się stary rynek zwany obecnie placem Rzepichy, a więc tam gdzieś, gdzie stoi stary ratusz szczeciński. Ze świątynia potężna, o tym mówią kroniki, które zachowały się do naszych czasów. Chram był budowlą drewnianą, ale w rozmiarach swych wielką i wspólnie ozdobioną w rysunki ptaków, zwierząt i ludzi. W głównej sali znajdował się posąg Trzygłowa. Posąg ten przetrwał aż do czasów Bolesława Krzywoustego. Dopiero misja, która przybyła do Szczecina jesienią

Ciąg dalszy na stronie 4-ej.

BBC pod kontrolą!

Ministerstwo Spraw Zagranicznych odpowiedzialne za treść audycji w językach obcych

LONDYN (dr). W brytyjskiej Izbie Gmin toczyły się obrady w sprawie radia brytyjskiego (BBC) i przyszłych audycji radiowych w językach obcych.

Niektórzy posłowie wyrażali zdanie, że radio powinno być instytucją niezależną od rządu, czy też jakiegokolwiek partii, inni znowu, że zagranica słuchając londyńskich audycji radiowych w językach obcych, uważa je jako oficjalny głos angielskiego

ministerstwa spraw zagranicznych. Dlatego ministerstwo to powinno być odpowiedzialne za treść audycji.

W głosowaniu 271 przeciwko 187 głosami przeszedł projekt ustawy, wniesiony przez ministra Morrisona, że treść audycji zagranicznych BBC podporządkowana będzie rządowi.

Następnie rozważano propozycję Luksemburga użycia rozgłośni luksemburskiej dla audycji dla Niemiec i Austrii.

Młodzież jugosłowiańska w odbudowie Warszawy

podczas ogólnopolskiego zlotu ZWM

WASZAWA (PAP-FA). Program zlotu młodzieży ZWM do stolicy w dniach od 19 — 22 lipca br. przewiduje m. in. w dniu 22 lipca uroczyste otwarcie zjazdu, a w ciągu dnia zawody i olimpiadę młodzieży.

W czasie zlotu odbędzie się wystawa prac młodzieży specjalnie nadesłanych na zlot. W dniu 23 bm. nastąpi zamknięcie zlotu, jednak jeszcze nie wiadomo, kiedy nastąpi powrót do domów, gdyż młodzież wy-

raziła życzenia, aby jej umożliwiono był udział w pracach nad odbudową Warszawy.

Udział w zlocie młodzieży polskiej weźmie również grupa młodzieży jugosłowiańskiej, przybyła do Warszawy, celem wzięcia udziału w uszowaniu gruzów stolicy.

Kierownictwo BOS-su przydzieliło jugosłowiańskiej grupie młodzieżowej, jako teren pracy — plac Małachowskiego.

Dlaczego Greiser żyje

Czekamy na decyzje Prezydenta KRN

POZNAŃ (tel. wł.). W związku z niewykonaniem do tej pory wyroku na Greisera zaczynają w Poznaniu krążyć rozmaite pogłoski. Opierają się one na przepisach, że wyrok śmierci winien być wykonany następnego dnia po odrzuceniu przez Prezydenta próby oskarżonego o łaskę.

Taki przepis w procedurze istotnie istnieje. Stosowany był zawsze w procesach, jakie toczyły się przed sądami zwykłymi, gdy zapadł wyrok śmierci, a tym bardziej przed sądami doraźnymi.

Prawdopodobnie procedura ta była by stosowana przez Najwyższy Trybunał Narodowy, gdyby Prokuratura Sądu Specjalnego w Poznaniu miała już decyzję Prezydenta KRN. Tymczasem do tej pory Prokuratura poznańska decyzji Prezydenta, odrzucającej Greiserowską prośbę o łaskę, nie otrzymała.

Wiadomość ta nadeszła do Poznania drogą radiową w dzienniku porannym, nie może być jednak ona miarodajna dla władz prokuratorskich i dopóki władze te nie będą w posiadaniu pisemnej decyzji Prezydenta, nie mogą one wyroku wykonać. (s)

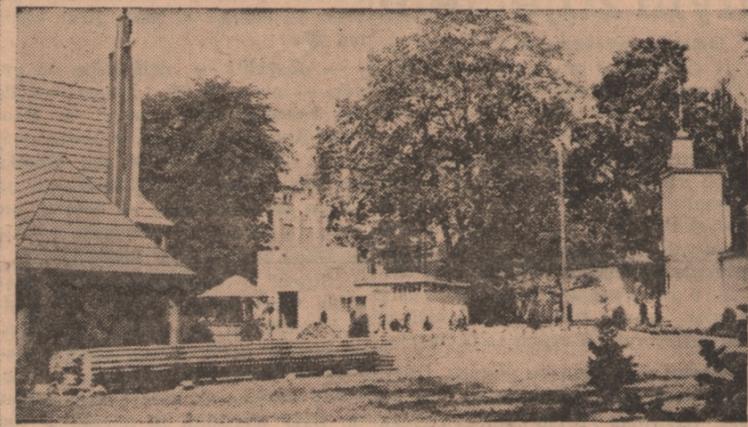
Protesty przeciw zbrodni kieleckiej

WARSZAWA (PAP-FA). W Warszawie, podobnie jak i w całym kraju odbyły się wielkie wiece protestacyjne w związku z zbrodniami kieleckimi.

Odezwa do obrońców Westerplatte

GDAŃSK (PAP). W Gdańsku zorganizowano Związek Obrońców Westerplatte, z tymczasową siedzibą w Gdańsku — Wrzeszczu, przy ul. Roosevelta 60.

Nowopowstały Związek wzywa wszystkich uczestników walk w obronie Westerplatte do zgłoszenia się osobiście lub pisemnie, celem dokonania rejestracji.

Ogólny widok Wystawy Gospodarczej w Bydgoszczy

ju korsarze pomorcy. Trzeba bowiem wiedzieć, że wówczas na korsarstwo patrzono jako na zawód szczególnie zaszczytny i nieodlegający bardzo od kupiectwa. Korsarz był w swoim grodzie szanowany tym więcej, im więcej miał za sobą udanych i ryzykownych przedsięwzięć. Pojęcia te przetrwały zresztą długo do średniowiecza i moralność chrześcijańska musiała z nimi stoczyć poważną wojnę. Być narzeczoną korsarza było w tym okresie wielkim wyróżnieniem.

kupcy, którzy prowadzili handel na miejscu. Byli to z zasady wielcy magnaci. Ci dorobiwszy się dobrze na wyprawach kupieckich, postanowili już więcej nie ryzykować, lecz raczej na miejscu spędzić dalsze lata życia.

Drugą co do ważności dzielnicą w starym słowiańskim Szczecinie była dzielnica kapłańska razem z chramem Trzygłowa — boga opiekuna grodu i jego mieszkańców. Chram stał na miejscu, gdzie ostatnio znaj-

barbaryzmu hitlerowskiego padli za wyjątkiem jednego, wszyscy członkowie kapituły katedralnej, profesorowie Seminarium Duchownego, profesorowie Collegium Marianum oraz wybitne jednostki pośród duszpasterzy. Oto jak przedstawiają się straty w cyfrach:

W diecezji chełmińskiej pracowało przed wojną w duszpasterstwie i szkolnictwie 633 kapłanów. Rozstrzelano 216. W obozie Stutthof zginęło 13 (między innymi ks. senator Bolt Feliks, prob. w Srebrnikach), w Oranienburgu 23, w Mauthausen 2, w Oświęcimiu 1, w Dachau 34 (12 zginęło w komorach gazowych), na wojnie poległ 1, zaginionych 5, śmiercią naturalną zmarło 52, w r. 1945 straciło życie 3. Ogółem 350.

Nazwiska rozstrzelanych przez Gestapo księży

1. ks. infułat Bartkowski Julian, Pelplin, 2. ks. prałat Kurowski Paweł, Pelplin, 3. ks. prałat prof. Dr Rożyński Franciszek, Pelplin, 4. ks. kan. prof. Dr Raszeja, Pelplin, 5. ks. kan. rektor sem. duch. Dr Rozkwiński Józef, Pelplin, 6. ks. kan. dyr. Coll. Mar. dr Kirstein Paweł, Pelplin, 7. ks. kan. Partyka Bolesław, Pelplin, 8. ks. prał. Wiśniewski Jan, Pelplin, 9. ks. prał. Lewandowski Alojzy, Pelplin, 10. kanclerz kurii ks. Schuett Walter, 11. Penit. katedr. ks. Cyranowski Jan, 12.

O czym nie każdy wie

— W Japonii żyje się „na opak”. Kolor biały jest kolorem żałoby. Parasol nosi się rączką na dół. Przy budowie domu, sporządza się najpieru dach, a następnie dopiero ściany domu. Dach buduje się na icilkunastu palach. Książkę czyta się od końca do pierwszej strony, list kończy się datą u dołu. Lewa strona jest stroną, po której prowadzi się osoby starsze godniejsze lub kobiety. Mężczyzna wchodzi do pokoju przed kobietą itd.

— Angielski pułkownik Brummel jest „wymalazką” mankietów u spodni. Pewnego dnia zaproszony został do księcia Clarence w Londynie. Przed rezydencją czekało jednak na swą kolej tyle pojazdów, że kto chciał prędzej dostać się do palacu, ten musiał przejść ulicę pieszo. Tak też uczynił Brummel. Ponieważ jednak na ulicy było błoto, więc wychodząc z powozu zwinął sobie spodnie. Goście księcia przyjęli to jako nową modę.

— Moda obcinania włosów przez mężczyzn datuje od czasów panowania króla francuskiego Franciszka I (1494—1547). Kiedy król w czasie jednej z bitew został ranny w głowę, lekarze zarządzili obcięcie włosów. Wkrótce za przykładem króla poszedł dwór, a potem cała szlachta. Od tego czasu mężczyźni zaczęli nosić krótkie włosy.

Zameczeni w katowniach hitlerowskich

Napisał ks. St. Galecki

Martyrologia Kapłanów Pomorza, Wielkopolski i Śląska

II.

Lasy, gaje, cmentarze żydowskie, dziedzińce więzień, rynki miast i miasteczka stały się widownią masowych egzekucji. Ofiarą nowożytnych hord krzyżackich padały zabytki narodowe, kapliczki i krzyże przydrożne. Liczne kościoły spalono, zrabowano lub zamieniono w stajnie, koszarę czy magazyn. Znieważanie świątyń to od niepamiętnych czasów znana metoda Prusaków. Represje, brutalne obchodzenie się z ludnością cywilną, wysokie kontrybucje, wywożenie dzieł sztuki narodowej itp. wyczerpy, to metody walk krzyżackich najeźdźców, znane z historii zaboru Pomorza za Władysława Łokietka i Kazimierza Wielkiego.

Gestapo zabraniało wiernym i kapłanom, pozostałym na terenach zachodniej Polski posługiwania się językiem ojczystym w kościołach. Kapłanom utrudniano wykonanie obowiązków pasterskich. Szczególnie na Pomorzu drekońskie przepisy parali-

żowały wszelkie życie religijne i narodowe. Kto z Polaków nie przyjął drugiej lub trzeciej kategorii obywatelstwa niemieckiego, szedł do obozów koncentracyjnych, na wygnanie lub narażał się na niehumanitarne szykany niemieckich przybyszów.

Kapłani z całej Polski przeszli swoistą gehennę. Nigdzie jednak Gestapo nie wystąpiło tak bezwzględnie radykalnie i brutalnie wobec duchowieństwa, jak gdańskie Gestapo Forstera na ziemi pomorskiej, obejmującej w r. 1939 całą diecezję gdańską i chełmińską oraz niektóre dekanaty diecezji pockiej, wrocławskiej i nieznieskiej. Kapłanów społeczników i znanych z patriotyzmu, wzbraniających poddać się krzywdzącym przepisom Gestapa, z miejsca rozstrzelano w ogół wysyłano do obozów koncentracyjnych na „wykończenie”. W bolesnych stratach kleru kat. w Polsce diecezja chełmińska zajmuje czołowe miejsce. Straty wynoszą bowiem 55%. Są one tym boleśniejsze, że ofiarą

Tadeusz Jantar

Żniwa

Jak dopust Boży — gorąco...
Kwaśniej mleko w skorupkach kruz,
w kobiałce chleb razowy wysycha.

Dusznym oparem ziemia wzdycha,
tchnąc na czuprynę żgrynych zbóż.
Jak dopust Boży — gorąco...
Ciężkie się kłosy
ziarnią ku ziemi pragnącej.
Za brzękliwym dyszkantem kosa
nisza kładzie się ścierni,
wiązana w kokardy snopów
suchym pochrzęstem powrośel.
Pot słono spływa do warg.
Pyliskiem plew lotnych prosząc
i klując wilgotny kark —
ociężale podnoszą się kopy.

Chrupie chleb wyschnięty
i kwaśne się mleko w spiekotę ust
[saczy.

Po ścierni ulgę dyszącej
bląka się siwość oczu uśmiechniętych.

Historyjki antyczne

Ateńczycy zażądali od Themistoklesa, aby przyjął główne dowództwo nad wojskiem, mimo, iż go krótko przed tym zmieszali z błotem.

Odpowiedź Themistoklesa była następująca:

— Nie znoszę ludzi, którzy używają tego samego naczynia do picia i jako nocnik.

* * *

Cynik Krates otrzymał pewnego dnia od Nikodemosa słarszysty polecenie, tak, że jedna strona twarzy spuchła i nabiegła mu krwina. Na to Krates powiesił sobie ucha tabliczkę z napisem: „Nikodemos to uczynił” i poszedł dalej wesół w swoją drogę.

* * *

Pewien sofista otrzymał od swego ucznia wspaniałą potrawę rybną, podaną na srebrnym talerzu.

— Jak to pięknie — podziękował mistrz — że przyniosłeś mi również ryby. I zabrał sobie zadowolony srebrny talerz wraz z potrawą.

Diogenes, widząc, jak syn hetery rzucił z swawoli kamieniem w tłum ludzi na rynku, zawołał: Młodzieńcze, miej więcej poważania dla twego ojca!

* * *

Ktoś zarzucał Diogenesowi, że filozofuje, choć nie ma pojęcia o filozofii.

— Mój kochany, odpowiedział mu na to Diogenes niefrasobliwie, jeśli ja potrafię udawać filozofa, nie będąc nim, to jest również filozofia.

* * *

Dionysos uczynił śpiewakowi podczas jego występu wielkie obietnice, nie dając mu jednak później ani grosza, gdyż — tłumaczył się — „tak długo jak trwała przyjemność, jaką mi sprawiał twój śpiew, trwała i twoja przyjemność, jaką ci sprawiany moje obietnice.

Napisał ks. H. Weryński

Nad świeżą mogiłą

Już przed wojną, pisując do sympatycznego „Dziennika Bydgoskiego”, kontaktowałem się ze śp. Zygmuntem Felczakiem. Ale był to kontakt wybitnie na odległość.

Dopiero po wojnie poznałem Go osobiście.

W poufnych rozmowach miałem możliwość przyjrzeć się bliżej tej szlachetnej duszy, pociągającej i urzekającej wielu.

Z bogatej psychiki śp. Zygmunta Felczaka pragnę tu — w tym krótkim wspomnieniu pośmiertnym — podkreślić jedynie dwa elementy, mym zdaniem, zasadnicze i bardzo wybitnie znamionujące Go, jako człowieka i jako przywódcę politycznego.

Pierwszym elementem było uderzające zrównoważenie i opanowanie, okraszone ujmującą dobrocią i wybitną kulturą w podejściu do ludzi.

Te współczynniki psychiki śp. Zygmunta Felczaka wyłobily w Jego twarzy pewne znamiona, ujmujące od pierwszego wejrzenia.

Powiązanie wspomnianych wartości stwarzało dokoła osoby śp. Zygmunta Felczaka atmosferę zaufania i przywiązania. Dowodem tego jest z jednej strony grono bardzo oddanych przyjaciół osobistych, którzy wysoko cenili wielkie Jego wartości duchowe, z drugiej strony rzesze oddanych współpracowników politycz-

nych, którzy wierzyli w Jego doświadczenie i takt i ufali Mu bezgranicznie.

I tym się tłumaczy, że — mimo stosunkowo młodego wieku — urastał do wymiarów poważnego przywódcy, który pociągał ku sobie i ideom, przez siebie umiłowanym — i znie-walał.

Drugi element, który specjalnie uwypuklał się w sylwetce duchowej śp. Zygmunta Felczaka, to było nawskroś postępowe i radykalne ustosunkowanie się do zagadnień życia społecznego i politycznego.

Był jednym z czołowych przywódców Stronnictwa Pracy, które w wielkiej mierze — przynajmniej w pewnych ośrodkach — grawituje ku pracy. I — poza Stronnictwem Pracy — jest wielu takich, którzyby chcieli je sprowadzić na prawo: za wszelką cenę. Tym tendencjom przeciwstawił się śp. Zygmunt Felczak zdecydowanie. I — dlatego przez pewne czynniki zachowawcze w Polsce był nierzadko niesprawiedliwie osądzany, a nawet potępiany. Zdawał sobie z tego sprawę — bardzo dobrze. Mówił do mnie o kamieniach, zrzuconych na niego z prawej strony, ale mówił bez gorczy, oceniał te ataki z uśmiechem pobłażania, bardzo wyrozumiałego.

W Stronnictwie Pracy chciał wi-

O czasach, gdy korsarstwo było szanowanym zajęciem

Ciąg dalszy ze strony 3-ej.

1124 roku zniszczyła go. Ale lud szczeciński był bardzo przywiązany do swego boga, toteż pomimo zniszczenia posągu lud czcił go w dalszym ciągu. Obok chramu znajdowały się zabudowania kapłańskie. Kapłanów było w Szczecinie dużo. Wyrocznia szczecińska znana była na całej Słowiańszczyźnie ze swej dokładności i ścisłości. Część zabudowań mieściła skarby, które składały się z darów, jakie pielgrzymi składali swemu bogu z podziękowaniem za wysłuchanie ich próśb i z prośbą o dalszą opiekę.

Trzecia dzielnica, w której mieszkał kasztelan książęcy, znajdowała się nieco powyżej portu. Była ona szczególnie obronna. Tu znajdowały się stale oddziały zbrojnych w pogotowiu. W drewnianym kasztelu mieszkał książęcy pełnomocnik — kasztelan. Książę w tym okresie nie mieszkał w Szczecinie, lecz w Kamieniu. Książę wołał przebywać zdala od przemożnej grupy kapłańskiej, która ograniczałaby jego władzę. Władca tylko raz po raz przybywał do Szczecina, by sprawować sądy, uczestniczyć w wielkich uroczystościach w chrampie itp.

Ostatnia wreszcie dzielnica to rejon mieszkalny grodu szczecińskiego. Tu mieszkali kupcy przy ważniejszych ulicach i bliżej rynku, a dalej marynarze i rybacy. Kupcy posiadali duże drewniane domy, pełne pięknego sprzętu przywożonego z bardzo odległych krajin. Rybacy i marynarze żyli skromnie i w domkach małych, lecz czystych i porządkich. Życie biegło spokojnie. Marynarze jeździli na morze, o ile wynajął ich usługi bogaty kupiec, rybacy łowili ryby i żyli ze sprzedaży ryb na rynku szczecińskim.

Tysiąc lat temu na brzegu Odry gdzie dzisiaj są tylko ruiny toczyło się ożywione życie słowiańskiego szczepu. Do portu wpywały coraz to nowe statki, na nadbrzeżach uwijały się marynarze i robotnicy, wyładowujący towary ze statków. Wszędzie brzmiała tylko i wyłącznie słowiańska mowa.

Dzisiaj panuje tu cisza. Ale przecież Polska przyszła tu po to, by znów ożywić ujście Odry, by tu znów z całego świata przybywały statki na dalekie morza wiozły wieści, że u ujścia Odry znów jest niepodległe państwo polskie.

Czesław Piskorski

dzień zawsze partię polityczną nawskroś demokratyczną — i w założeniach ideowych i w praktyce, i w wielkich hasłach, głoszonych na zjazdach i zebraniach i w szarym, codziennym życiu. Był heroldem postępowych reform społecznych.

Był wyznawcą współpracy z lewicą. Ale — nawołując do współpracy z lewicą — nie był nowatorem. Na Zachodzie już przed nim uczynili to przede wszystkim katolicy spod znaku M. R. P. (Ruchu republikańskoludowego), których czołowi przywódcy stanęli na tym — jedynie racjonalnym — stanowisku, że w obecnej chwili dziejowej nie ma innego wyjścia nad to, które oni wybrali. Trzeba stanąć do wspólnej pracy i z socjalistami i komunistami, by — wspólnym wysiłkiem — budować wspólny dach nad głową i w zgodnej współpracy zabezpieczyć go przed

wspólnym wrogiem, zawsze gotowym do skoku, gdy tylko wylizę się z ran, zadanych mu przez zwycięskie Armie sprzymierzonych.

* * *

Uwypuklając dwa powyższe elementy w bogatej psychice śp. Zygmunta Felczaka, składam hołd Jego pamięci.

I — dając wyraz szczeremu żalowi, który podzielamy wszyscy, cośmy Go znali. Odszedł przedwcześnie i to właśnie wtedy, kiedy był najbardziej potrzebny...

Jego najbliżsi współpracownicy i przyjaciele muszą strzec Jego testamentu politycznego i nie uronić zeń nic. Duch Jego będzie im patronował w budowie postępowej i demokratycznej Polski, w jej wielkiej drodze odnowy..

Kraków, 4 lipca 1946.

Legion ulicy

uśmiechy i troski życia gazeciarzy

— Panie starszy! weź Pan gazetę za jedne 3 zł!

— Najświeższe gazety! — Najświeższe gazety-e-e-ty!

Tego rodzaju okrzyki obiegają całe miasto już od godz. 7 rano.

Czereda małych chłopców, z których niejedni sięgają aż... 14 lat opalają miasto. Młode to jeszcze dzieciaki, ale pracę swoją traktują na serio. — Na korytarzu przed administracją stoją wszyscy w komplecie. Najstarszy z nich rozdaje gazety, wskazując od razu, gdzie który ma iść.

— „Zyzoł! — dziś leciś na rynek, — masz tu 50. Noga! — ale ju! Iwanek, „pod urzędą“, a „Snopek i Kaczuska“ mają w parku swój rewir. „Chrapol“ znów ma kolejkę (tą wąskotorową oczywiście). On na pewno da sobie radę — chociaż nie korzysta z legalnego przejścia. — Ale od czego są dziury w płotach?

„Beben“ — obsadza gazetami statki na Wiśle. Żyje to bractwo w wielkiej przyjaźni, ale niech tylko który z nich spróbuje sprzedawać gazety w nieswoim rewirze, — no, wtedy zaczyna się straszna nawałanka. Były wypadki, że porządnie już sfatygowane okrycie zewnętrzne nie było do użytku.

„Ślepek“ na przykład miał śródmiemieście, ale zachciało mu się sprzedać parę gazet na statku. — Beben chwilę patrzył cierpliwie na niesolidarność koleżeńską, ale przebrała się miarka. Po sekundzie — Ślepek był już na Wiśle. „Frunął“, jak referował Beben — zwyciężając, przez burte statku. Dobre, że było płytko — ha! — więcej nie pójdzie na cudze podwórko. —

Wieczorem zbiórka. Chłopaki przynoszą do „szefa“ pieniądze. Zaczyna

się aktualna rozmowa o całodziennym handlu.

Obliczają forse zebraną w kinach. Tu chyba najlepsze miejsce — tłumaczy: gość najczęściej przychodzi wcześniej i nudzi się; z przyjemnością więc bierze gazetę. Wprawdzie tu bierze się nieco więcej, bo... 5 zł. — Chłopaczki z zasady nie mają... reszty, no i czy wypada dać mniej takiemu Frynkowi, czy Kaczusce? — Siedzi sobie przecież gość wygodnie na miękkim fotelu i będzie się „uzerał“ o jakieś głupie tam z zł reszty? — Bywają i tacy, co pańskim gestem dają całą „dychę“ (10 zł). Rusek wprawnym okiem obserwuje publiczność i niech tylko zobaczy jakąś rozflirtowaną parę — już jest przy niej. Młodzieniec radby odczepić się od małego intruza, dla świętego więc spokoju bierze gazetę. Najlepiej jednak „obrabiać“, mówił Beben — zagazowanych. Bywają wypadki — wyjaśnia — że i setka wpadnie za jeden „Ikapu“ (IKP). — Wiadomo: człowiek „pod muchą“ ma szeroki gest. — Na pasażerów ze statku też nie można narzekać, peroruje głośno Beben. — Jak se gość obliczy, że do takiego Torunia ma jeszcze 6 bitych godzin jazdy, to kalkuluje, że warto gazetę kupić, — kiedy słońce dobrze praży — to łeb se tym można niby ochronić. — Więc mówię ci brachu, daj gazetkę, gość płaci pięćdziesiątka i dobra jest.

Niech tylko ktoś nie posądzą małych gazeciarzy o nieuczciwy zarobek. Broń Boże! — Uda się więcej, to biorą, ale robią to grzecznie i jawnie. Pieniądze za sprzedane gazety oddają solidnie wliczone do grosza. Nie ma lipy, o nie!

Tak więc żyje i pracuje brat gazeciarska.

Czarna perelka.

Humoreska

Napisał Tadeusz Multański

Żona z ogłoszenia

Hipolit Szczygiełek podniecony przeczytał raz jeszcze ogłoszenie:

„Panna wiek nieokreślony, mówi, że uroda nieprzeciętna, urzędniczka niepaństwowa, jednak z kartami żywnościowymi I kategorii, pensją nienajgorszą, nadziejami na przyszłość i dolarami w posagu oraz wyprawą, nabytą na zachodzie — pragnie poznać mądrym i przystojnym towarzyszem (może być: obywatel) na wspólne życie przystojnego, zaradnego, też w nieokreślonym wieku”.

— Oto ta! — zawołał. — Ta oczekiwana, właśnie taka, jaką sobie wymarzyłem.

I chociaż nie był kupcem z zawodu, a tylko urzędnikiem państwowym, zaczął kalkulować.

— Wiek nie określony — akurat dla mnie. „Nie przeciętna uroda“, to też często więcej pomaga, niż najlepsze znajomości... Jak to się cudownie składa: ona urzędniczka (nie państwowa) i ja urzędnik (państwowy), więc dwie pensje, (jedna na pewno

trochę wyższa), dwie kartki żywnościowe I kat., czyli, że można z zamkniętymi oczyma zdecydować się na małżeństwo. A przy tym te nadzieje na przyszłość... Widać, że jest ona która wie, czego może chcieć. Dolary w posagu, to też rzecz, która ma wartość i wagę (mimo, że w Ameryce zanoszą się na inflację, ale ostatecznie można by szybko zmienić na funty). Wyobrażam sobie także, jaka musi być wyprawa, nabyta na Zachodzie...

Już był prawie zdecydowany. Jeszcze tylko przejrzeć się w lusterko i skonstatować, że rzeczywiście jest przystojny (przy tym bardzo zaradny), przeszedł kilka razy po pokoju, z miłością popatrzył na paczkę z UNRRY (przeznaczoną na ucztę weselną) i zdecydowany już zupełnie usiadł przy stole. Zaczął pisać:

„Nieznana pani w nieokreślonym wieku. Moja uroda nieprzeciętna, kartki żywnościowe pierwszej kategorii, mimo, że jesteś urzędniczką prywatną, nienajgorsza pensja, nadzieje na przyszłość, dolary, wypra-

wa nabyta na Zachodzie — sprawiły, że zdecydowałem się napisać do Ciebie. Jestem pewny, że będę Cię kochał, że będę Cię ubóstwiał, sprawiły, że już Cię Kocham i ubóstwiam. Jeśli nie chcesz mi zżamać życia, odpisz. Jestem i zaradny i przystojny, a także w nieokreślonym wieku. Oczekuję z niecierpliwością listu, całuję łapki — Hipolit Szczygiełek.

P. S. Dolary radzę szybko zamienić na funty angielskie, gdyż można stracić.

„Własnoręcznie“ odniósł list na pocztę. Odtąd żył w niecierpliwym oczekiwaniu, nie mogąc spokojnie pracować. Ponieważ należało do ludzi bardzo przewidujących, wszelkie artykuły żywnościowe na kartki odkładał (robił zapasy) i licząc się z wszelką ewentualnością, kupił litr wódki (aby, jeśli w ciągu tygodnia nie otrzyma listu, upić się do nieprzytomności).

Aż nareszcie szóstego dnia otrzymał odpowiedź. Rece mu drżały, gdy otwierał list. Drżały mu zresztą nie tylko ręce, ale mnijsza o to. Z prawdziwą zachłannością zaczął czytać:

„Ukochany Hipolicie. Nie dziw się, że tak Cię nazywam, ale poczułam do Ciebie pociąg nie mniejszy, niż mój, nie wiem jakiej pamięci tatuś do wódki. Wyobrażam Ciebie z po-

śród 47 listów, iż z Tobą pragnę mieć wspólne nadzieje na przyszłość. Jeżeli jeszcze się nie odmyśliłeś, albo jeżeli jakaś inna nie zabrała mi Twego serca, napisz i powiedz, kiedy się spotkamy, bo jeśli się już kochać, to lepiej nie platonicznie i lepiej wspólnie z kartkami żywnościowymi i Twoją zaradnością. Na razie Cię lekko ściskam, potem może pocałuję — Anastazja Wróbelkowska.

Stało się pan Hipolit „wpadł“. Oczywiście zaraz odpisał, wyznaczył spotkanie i natychmiast zaczął się do owego spotkania przygotowywać. Uprasował sobie ubranie, tudzież koszulę i krawat, ciągle przypominał sobie, że spotkanie ma nastąpić w piątek o godzinie piątej po południu (przed Parliem).

„Poznam panią po czerwonej róży, przypiętej do piersi (!), o ubóstwiana moja“ — przypomniał.

W oznaczony dzień przed oznaczoną godziną stał przy parku, a właściwie chodził nerwowo. Zjadł już dziesiątą porcję lodów, wypalił piętnastego papierosa („jak to dobrze, że wczoraj dostałem na przydział“), nigdzie niestety nie mógł dostrzec pani z przypiętą do piersi różą. O godzinie szóstej stracił właśnie nadzieję, gdy podszedł do niego jakiś jegomość. Spojrzył na Hipolita prężnym wzrokiem, poczem spytał się:

— Czy pan jest Hipolit Szczygiełek?

— Ja!

Pan Hipolit zupełnie nie rozumiał, dlaczego ów jegomość wymierzył mu dwa prawe sierpowe, trzy kopniaki, dlaczego rzucił w jego stronę „świnia uwodzieńca“, (poczem odszedł). Natomiast rozumiał zupełnie, dlaczego wszyscy ludzie oglądali się na niego.

W trzy dni później wyjaśniło się.

Otrzymał list, w którym przeczytał: „Mój mąż jest tyran. Znalazł Twój list, zamknął mnie w piątek w domu, a sam wyszedł. Gdy wrócił, powiedział tylko: „dostał on już za swoje“. Czy aby nie zrobił Ci nic złego, o Ukochany? Musisz mi wybaczyć to małe kłamstwo w ogłoszeniu. W istocie nie jestem panną, ale chce rozwieść się z moim mężem (jak to dobrze, że jest prawo małżeńskie) i z tobą mieć nadzieje wspólne. Odtąd będę już ostrożniejsza i może lepiej przyjdę od razu do Ciebie. A potem postawimy tego tyra (niby mojego męża) wobec faktu dokonanego i będzie się musiał zgodzić na rozwód. Więc odpisz mi zaraz...“

Ale na ten list Hipolit Szczygiełek już nie odpisał.

— Wolę nie ryzykować, psiakrew! — Przypomniał sobie dwa prawe sierpowe i trzy kopniaki.

Kalendarz

Czwartek 18 lipca
Katolicki: Szymona
Słowiański: Unisława
Historyczny: 1850 pożar Krakowa.

BYDGOSZCZ

Zawiadamia się, iż w sekretariacie OKZZ przy ul. Toruńskiej 80, za okazaniem legitymacji związkowej można nabyć od dnia 18 bm. bilety zniżkowe do cyrku po cenach następujących: loża — 50 zł, krzesła — 40 zł, I miej. — 30 zł, II-gie — 20 zł. Przy czym nadmieniamy iż w niedzielę o godz. 12-tej odbędzie się specjalne przedstawienie, na które OKZZ przyjmuje zamówienia najpóźniej do g. 14-tej dn. 20 bm.

Bydgoski Chór Męski. Zebranie plenarne, dnia 18 lipca 1946 r., u druha Bielawskiego. Komplet ze względu na ważność konieczny.

Pszczerlarze. Dnia 21 bm. o godz. 15 odbędzie się w pasie ob. Ł. Meradzińskiego, ul. Huculska Nr 7, miesięczne zebranie. Uprasza się o liczny udział członków i sympatyków.

Pow. Spółdz. Roln.-Handl. „Samopomoc Chłop. w Bydgoszczy wyznaczyła z nadwyżki bilansowej za r. 1945 na pomoc materialną dla: Tow. Przyj. UMK w Toruniu — 8.985,57; MKO n. S — 8.985,58 i dla MKOS — 8.985,58. W imieniu wymienionych Komitetów składam najserdeczniejsze podziękowanie za okazaną pomoc finansową.

Prezydent Miasta: (—) J. Twardziński

Co gdzie? kiedy?

TEATR POLSKI
Czwartek: Skiz. Piątek: Skiz. Sobota: Roky.

POMORSKI DOM SZTUKI
Czwartek: Kukułka Poznańska.

Wystawa Okręgu Poznańskiego — Związku Polskich Artystów Plastyków, otwarta codz. od 10 — 13 i od 15 — 18 Wstęp 5 zł

TEATRY ŚWIETLNE
Pomorzanin: Moi rodzice rozwodzą się. Orzeł: Moj rodzice rozwodzą się. Polonia: Nasz okręt. Wolność: Nasz okręt. Bałtyk: Nr 217.

Z uwagi na wyświetlanie jednego filmu w dwu kinach, seansy w kinie „Wolność” i „Pomorzanin” o godzinie wcześniej tj. 17 i 19, w niedzielę i święta o godzinie 15, 17 i 19.

NAJWAŻNIEJSZE TELEFONY
Komenda miasta M. O 23-47
Pogotowie Ratunkowe 10-00
Straż Pożarna 11-11
Miejskiemiastowa 00

DYŻURY APTEK
Przy Placu Teatralnym. Przy Placu Piastowskim.

Kominy dymia - maszyny pracują odradza się przemysł polski
Reportaż „IKP” z Gazowni Miejskiej w Bydgoszczy

Dzięki intensywnej, pełnej poświęcenia pracy personelu Gazowni Bydgoskiej, zakład miejscowy już przed wojną, stanął w rzędzie najważniejszych tego rodzaju placówek przemysłowych w Polsce.

Informacje dotyczące rozwoju i odbudowy powojennej placówki, których udzielił nam dyr. Gazowni p. inż. Wyżnikiewicz, są niezwykle interesujące.

Oto dowiadujemy się, że w okresie 20-letniej pracy do roku 1939 produkcja gazu wzrosła w dwójnasób, aż do imponującej rocznej cyfry 6.090.700 m sześć. Oddanie gazu na oświetlenie miasta wyrażało się liczbą 2.249.622 m sześć., podczas gdy produkcja dla celów przemysłowych wynosiła 1.637.940 m sześć.

Placówka bydgoska, poszczycić się może również, pozytywnymi wynikami osiągniętymi na polu wychowania personelu gazowniczego. Z inicjatywy Gazowni pow-

Udana obława na szajkę bandycką pod Bydgoszczą
Herszt „Roty” zabity
członkowie ujęci

BYDGOSZCZ. Organa Komendy Powiatowej MO przy udziale kompanii operacyjnej, zlikwidowały grupującą do niedawna na terenie gm. Nowawieś Wielka i w okolicy Brzozy bandę rabunkową „Rota”. Dowódcą bandy był Józef Trojan z Bydgoszczy, występujący pod pseudonimem „Kruka”, który w wyniku walki stoczony w czasie likwidacji szajki zginął. W szeregach MO jeden tylko funkcjonariusz odniósł lekkie rany.

Ponadto ujęto jeszcze 4 członków szajki, występujących z bronią w rękę. Jak się okazało bandytami są: Henryk Sika (pseudonim „Szakal”) z Bydgoszczy będący jednocześnie zastępcą herszta szajki, Wiśniewski Bogdan (ps. „Błysk”) również z Bydgoszczy, nadto: Zbigniew Kłos (ps. „Groźny”), Franciszek Głuszczewski (ps. „Wysoki”) i Mieczysław Kwaśniewski (ps. „Sep”).

Ostatnie dwa występy
M. Ćwiklińskiej

Znana z ekranu i ze sceny ulubienica całej Polski Mieczysława Ćwiklińska już za dwa dni opuszcza nasze miasto

Była u nas zaledwie parę tygodni i zdążyła w tak krótkim czasie rozkochać w sobie Bydgoszcz. „Skiz” cieszył się przez cały czas olbrzymim i zasłużonym powodzeniem wśród bydgoskich wielbicieli Ćwiklińskiej.

Ci, którzy nie mieli okazji względnie możliwości oglądania znakomitej aktorki na scenie Teatru Polskiego, niech skorzystają z dwóch ostatnich występów Ćwiklińskiej które odbędą się dziś i jutro.

Zjazd kierowników radiorejonów
Dyrekcji Pomorskiej PR

BYDGOSZCZ (fj). Wzrastająca liczba radiorejonów i powiększająca się cyfra radioabonentów w woj. pomorskim spowodowały pewne niedogodności w uiszczaniu opłat oraz trudności w szybkim komunikowaniu się w sprawach technicznych z Dyrekcją w Bydgoszczy.

Dyrekcja Pom. PR pragnąc te przeszkody usunąć, zwołała w ub. tyg. zjazd kierowników radiorejonów do Bydgoszczy, gdzie komisarz gen. p. Gosławski przedstawił uczestnikom zjazdu sprawę uzgodnienia procedury pobierania opłat za radioabonament. Stwierdzono, że wielu radioabonentów zalega z opłatą i nie wywiązuje się z zobowiązań względem Polskiego Radia. Aby w przyszłości zapobiec zwłoczce w opłacaniu miesięcznego abonamentu Polskie Radio utworzyło szereg punktów inkas-

Ujęto również sześciu wspólników bandy operujących na terenie miasta. Znalezione przy nich cenny materiał dowodowy.

Banda miała w zagajniku koło Brzozy dobrze zamaskowany schron, w którym znaleziono cały

PRN obraduje

Uchwalenie podwyżki diet radnym, podatku konsumcyjnego i zmiany taryfy opłat za psy

BYDGOSZCZ (jf). W Starostwie pow. odbyło się w dniu wczorajszym posiedzenie PRN.

Po dokooptowaniu nowych członków Rady i złożeniu sprawozdania z poprzedniego posiedzenia oraz sprawozdania Pow. Kom. Kontr. z lustracji Kolek Pow. p. inż. Zgierski przedstawił stan gospodarczy kolei pow. Dyr. Zgierski stwierdza, że kolejka spełniła swoje zadanie, stanowi dogodną komunikację pomiędzy wsią i miastem oraz przynosi pewien dochód. O potrzebie kolejki w powiecie świadczy ruch pasażerski i towarowy. Ogółem przewieziono kolejką, której długość linii wyn. 106 km ponad 81 tys. ludzi i 49 tys. t towaru. Szczególnie wielkie nasilenie ruchu pasażerskiego obserwuje się w miesiącach letnich. Dochody kolejki za czas od 1.4.45 — 1.4.46 wyniosły ponad 9 milionów zł, rozchody — ponad 7 milionów zł. Na skutek wzmagać się ruchu pasażerskiego na drogach, gdzie nie biegną linie kolejowe Starostwo zamierza oprócz już istniejącej i cieszącej się dużą frekwencją linii autobusowej w Wierzuchcinie uruchomić nowe linie.

Po sprawozdaniu rachunkowym gospodarki Głównego Wydz. Pow. Ko-

szereg przedmiotów pochodzących z rabunku.

Za likwidację groźnej szajki szeregu funkcjonariuszy otrzymało od Komendanta KMO na Pomorzu mjr. Janikowskiego odznaczenia i nagrody pieniężne.

lel przegłosowano sprawę podwyżki diet dla członków Rady z 100 zł na 200 zł, plus 5 zł od każdego podwójnego kilometra. Prezydium Rady otrzyma diety w/g norm dla urzędników państwowych.

Przewodniczącemu Rady uchwalono podnieść diety w wysokości wynagrodzenia starosty plus dodatek samorządowy. Przewodn. obowiązany jest oddać urzędować w starostwie w środy i soboty każdego tygodnia od g. 9—12, aby być każdej chwili do dyspozycji zgłaszających się w

Bydgoszcz na pocztówkach

Nakładem firmy Fryc i Gliszczyński, Hurtownia Artykułów Papierniczo-Piśmiennych w Bydgoszczy z okazji 600-lecia miasta ukazała się seria widoków jubileuszowego roku. Najszlachetniejsze zabytki naszego miasta uwiecznił prof. Bogdan Ruge. Pocztówki wykonane są bardzo estetycznie i niewątpliwie staną się ozdobą niejednego albumu. Dodać wypada, że obok objaśnień polskich o racji wydania serii mówią również napisy w językach francuskim, angielskim i rosyjskim. Zarówno wykonawca rysunków jak i nakładca za akcję popularyzacji zabytków Bydgoszczy zasługują na uznanie i porgarcie.

NIEPRZERWANE PASMO ZWYCIĘSTW „ZJEDNOCZENIA”

Bydgoskie Zjednoczenie odniosło w pierwszym połowie lipca szereg zwycięstw, które je postawiły w rzędzie najlepszych drużyn Polski.

Rozegrane w Toruniu w dniu 7 bm spotkanie z tamtejszym Pomorzaninem zakończyło się wysokim zwycięstwem Zjednoczenia (siatkówka 2:0, koszykówka 58:27). Zespół żeński SK Pomorzanina zwyciężył bydgoszczanki w siatkówce w stosunku 2:0.

Drugie zwycięstwo odniosło Zjednoczenie w Bydgoszczy w dniu 11-go bm. nad drużyną Ofic. Szk. Samochodowej bijąc ją w siatkówce 2:0 a w koszykówce w stosunku 74:32.

W rozegranym w ostatnią niedzielę meczu rewanżowym z toruńskim Po-

różnych sprawach mieszkańców powiatu.

Ze sprawozdania złożonego przez dyr. KKO pow. bydgoskiego wynika, że rentowność Kasy wzrasta a obroty są znaczne. Np. za pierwsze półrocze 46 r. obrót gotówkowy wyn. ponad 400 mil. zł. Odczuwa się jedynie wśród społeczeństwa brak zrozumienia znaczenia obrotu bezgotówkowego.

Uchwalono również regulamin pow. komisji kontroli. Nowe źródło dochodu ma powiatowi przysporzyć uchwalenie statutu o pobieraniu podatku konsumcyjnego w gminach. Spożyte w restauracjach śniadania, obiady itd. będą opodatkowane w wys. 10%. Wolne od tego podatku są instytucje nie obliczone na zysk. Za zgodą radnych dokonano zmiany opłat za psy. Obecnie mieszkańcy powiatu płacić będą: Za pierwszego psa 60 zł, a za każdego następnego 100 zł rocznego podatku. Przew. Dziąg poruszył niemiłą sprawę, tycząca pracy starszych urzędników w terenie jak PUR-u, PUZ-u i Urzędu Likwidacyjnego, które według zażaleń napływających do prezydium PRN, zabezpieczają a nawet zabierają nie zawsze zgodnie z przepisami inwentarz żywy i martwy gospodarzy, uważając go za mienie pomieckie. Zachodzą nawet wypadki pobicia wzbraniających się oddać inwentarz jak to miało miejsce w gromadzie Leszycy. Sprawy te postanowiono uzgodnić z odnośnymi urzędami.

morzaninem Zjednoczeni powtórnie odnieśli zwycięstwo w siatkówce bijąc drużynę gości w stos. 2:1. W grze siatkowej pań zwyciężył zespół Pomorzanina 2:1. Tego samego dnia Zjednoczeni rozegrali jeszcze jedno spotkanie z podchorążówką bydgoską i uzyskali przewagę punktów 51:29.

Na radiowej falie

ROZGŁOSZNI POMORSKA PIĄTEK 19 LIPCA

6.00 Progr. og-polski; 6.20 Progr. na dzień bież.; 6.25 Progr. og-polski; 8.30 Dla każdego coś miłego; 9.00 Wiad. miejsc. i ogłosz.; 9.10 Dykt. progr. dla radiow.; 9.20 Konc. zycz.; 11.45 Pog. aktualna F. Bzamewej; 11.57 Progr. og-polski; 14.50 Inf. miejsc.; 15.00 Pog. pt.: „Zwiedzajmy Ziemię Odzyskaną” opr. Wł. Malicka; 15.10 Rec. fort.; 15.40 Aud. dla dzieci pt.: „O czym szumią wierzby” opr. J. Kozłowska; 16.00 Progr. og-polski; 17.10 Konc. rozrywk. w wyk. ork. PR pod dyr. A. Rezlera oraz M. Toloczko i H. Kasperskiego muz. na 2 fortep.; 17.50 Progr. og-polski; 18.10 Reportaż z wyst. Rzem., Przem. i H.; 18.25 Progr. og-polski; 21.00 Szkic hist. „Z przeszłości słowian zachodnich” opr. B. Kubatek; 21.10 Piosenki; 21.30 Konc. zycz.; 21.50 Progr. og-polski; 22.00 Konc. rozrywkowy w wyk. ork. PR pod dyr. A. Rezlera z udz. J. Lubicza — śpiew; 22.30 Teatr Wyobr. „Powódź” fragm. sztuki „Dwa teatry” J. Szaniawskiego adept. rad. J. Łuniewskiego; 23.00 Progr. og-polski; 23.30 Aktualia i muz.; 24.00 Zak. aud.

zu na 1 km. Jakkolwiek przybywać mogą z powodu małej pojemności zbiorników (18 m sześć. gazu) niewielkie przestrzenie oddały one społeczeństwu, zwłaszcza w pierwszych chwilach po oswojeniu miasta znaczne usługi.

Pierwszy rok pracy Gazowni Miejskiej w wolnej Polsce był zarazem 85 rokiem jej działalności. Pozostali w mieście pracownicy natychmiast przystąpili do reparaacji i remontu zdewastowanych urządzeń. Piętrzące się trudności pokonano we własnym zakresie i w krótkim stosunkowo czasie.

Wraz z pracami na terenie zakładu przystąpiono do przywrócenia miastu oświetlenia. Do niedawna uruchomiono 552 latarnie uliczne. Brak siatek i wylotów magnetycznych zmusiły jednak Gazownię do zaprzestania dalszych prac. Obecnie ilość latarni uległa nawet zmniejszeniu, ponieważ ponad 100 z nich skutkiem niezdyplinowanej jazdy kierowców samochodowych zostały wywróconych. O naprawie trudno myśleć w tej chwili, ponieważ w dziedzinie tej odczuwa się wielki brak potrzebnych fabrykatów. Ukończono natomiast reperację wszystkich kominów i doprowa-

dono do porządku maszyny, pompy parowe i motory gazowe Deutz.

Pozycja kapitałów i przelewów dla miasta wykazuje znaczną obniżkę procentową w stosunku do roku 1939. Wpływa na to m. in. cena gazu i produktów ubocznych, która kalkulowana jest do wysokości niezbędnej na pokrycie koniecznych wydatków.

Przewidziany 3 letni plan odbudowy i rozbudowy placówki kosztować będzie około 30 milionów złotych. W ramy jego wejdzie przebudowa 5-ciu pieców komorowych, budowa sortowni koksu, dźwigu skośnego podającego koksa, elewatora węglowego, zasobników do koksu, wózka do szarżowania komór, urządzeń do przeróbki wody amoniakalnej, łaźni dla pracowników Gazowni, gmachu administracyjnego oraz dalsza rozbudowa sieci gazociągu i doprowadzenia oświetlenia, co najmniej do stanu przedwojennego.

Kierownictwo zakładu po przejęciu go w swoje ręce postanowiło kontynuować dawną jego tradycję, dążąc do utrzymania Gazowni Bydgoskiej na stanowisku lumina-tora gazownictwa nie tylko na Pomorzu, lecz w całym kraju. Dzię-

ki interwencji pracowników gazowni bydgoskiej uruchomiono cały szereg podobnych zakładów w innych miastach Pomorza i na Ziemiach Zachodnich, zasilać je równocześnie wykwalifikowanym personelem. Mimo trudności w zdobywaniu węgla, Gazownia będąc sama zagrożona unieruchomieniem, w najcięższych nawet chwilach odstępować część szczupłych zapasów innym placówkom.

W restytuowaniu Zrzeszeniu Polskich Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych, Gazownia Bydgoska przewodniczą Oddziałowi Pomorskiemu, obejmującemu swym zasięgiem 4 województwa. Wytwórczość placówki wynosi obecnie 45,6% produkcji wszystkich objętych zasięgiem Z. E. O. P. Gazowni.

Pracownicy zakładu rozumiejąc dobrze wpływ swego wysiłku na odbudowę gospodarstwa Polski, w dalszym ciągu pracują z wyteżeniem, aby osiągnąć jak największe rezultaty.

Żegnamy dyrektora Wyżnikiewicza, życząc mu pomyślności i dalszych sukcesów w pracy nad podniesieniem gazownictwa na Pomorzu i na polskich Ziemiach Zachodnich. Roch

Ameryka karmi Niemcy

6400 ton żywności codziennie do strefy amerykańskiej

FRANKFURT n/Menam (ZAP). Według obliczeń amerykańskiej władz okupacyjnych, codziennie sprowadza się dla wyżywienia Niemców strefy amerykańskiej 6.400 ton żywności, niezależnie od paczek żywnościowych przysyłanych przez amerykańskie organizacje dobroczynne. W porcie Bremen, wyładowano w poniedziałek równocześnie 40.000 ton przywiezionej żywności.

Ogółem 55% całego wyżywienia niemieckiego pochodzi z Ameryki,

a tylko 45% z zapasów dawnej armii niemieckiej i innych magazynów niemieckich.

Brazylia azylem faszystów

RIO DE JANEIRO (PAP-FA). W Brazylii zanotowano w ostatnim czasie stopniowy przyływ emigrantów. Poza 32 faszystami węgierskimi, na ziemi brazylijskiej znaleźli schronienie liczni faszyci włoscy, niemieccy

Z Londynu donoszą, że w wydanej ostatnio Białej Księdze brytyjskiej, ustalono, że dawne kolonie niemieckie w Afryce: Kamerun oraz kolonia w Afryce południowo-zachodniej, pozostają w ramach dawnej administracji pod zarządem powierniczym ONZ.

i inni. Obecnie czynioną są przygotowania do przyjęcia żołnierzy z armii gen. Andersa. W tym celu do Rio de Janeiro przybył specjalny wysłannik generała.

Niemki zatrudnione na budowach

BERLIN (PAP). Sojusznicza Rada Kontroli wydała zarządzenie dopuszczające udział kobiet do prac budowlanych.

Większe zaopatrzenie w strefie radzieckiej

BERLIN (ZAP). Od dnia 1 sierpnia ludność niemiecka w strefie sowieckiej będzie otrzymywała dodatkowo 50 g chleba dziennie oraz 3 kg ziemniaków miesięcznie. W ten sposób racje chlebowe wzrosły dla robotników do 300 g dziennie, dla niepracujących do 150 g dziennie.

Proces przeciw gen. v. Falkenhausen

LONDYN (dr). W dniu 29 lipca rozpoczęło się w Zelle koło Luneburga proces przeciwko generałowi v. Falkenhausen, oskarżonemu o zamordowanie 14 brytyjskich jeńców wojennych.

Wyjaśnienie. Pod fotomontażem z defilady uczestników Kongresu Rzemiosła na skutek niedopatrzenia w tekście objaśniającym, pominięto słowo „samochodowych“. Ostatnie słowa objaśnienia winny brzmieć: „na dole: Cech ślusarzy samochodowych“.

BUGAT

Bydgoskie Laboratorium Chemiczne
ul. Chocimska 26

poleca: terpentynowy krem do obuwia we wszelkich kolorach.

Przedstawiciel: **B. Piotrowski, Bydgoszcz**
Królowej Jadwigi 9/6 Telefon 32-12

Automatyczne wagi zbożowe, sztance do wyrobu pudełek kartonowych, płaską maszynę drukarską, ewent. automat kupimy natychmiast

Zgłoszenia prosimy kierować do Ilustrowanego Kuriera Polskiego Bydgoszcz pod „Awa“ 4563r

Polska Hurtownia Galanteryjna

Sp. z o. o.
Łódź, ul. Nowomiejska 3, tel. 277-32

Sprzedajemy tylko hurtowo. — Wszelką drobną galanterię i konfekcję Prowincja za zaliczeniem

Ważne dla biur, instytucji i składów materiałów piśmiennych

Wynalazek! Aparat do odświeżania taśmy do maszyny do pisania. Każda taśma stara, zużyta, wyschnięta po regeneracji w naszym aparacie jest jak nowa. Inform. i sprzedaż biuro „REKLAMA“ Łódź, Piotrkowska 46, tel. 173-59

P. S. Przyjmujemy zużyte taśmy do regeneracji. 4545r

NAUKA

Angielskiego wieczorny kurs początkowy dla dorosłych oraz starszej i średniej młodzieży szkolnej. Miejskie Gimn. Kupieckie (prof. Klejnot), Kopernika 1, sala muzyczna III piętro; ilość miejsc ograniczona. Pierwsze lekcje: wtorek 23 i środa 24 lipca, g. 19. Zapisywać się także przed wykładami lub codziennie z rana w sekretariacie. (4430)

Wykładowców, inżyniera-rolnika od zaraz, oraz matematyka-fizyka od 1. IX. 46 r. poszukuje Męskie Gimnazjum Rolnicze w Sędziejowicach pow. Łask, woj. Łódzkie. Piękna, zdrowa okolica: las, rzeka, park, ogród. Stacja kolejowa Kozubry, odległość 2 km, linia autobusowa (Wieluń-Łódź), poczta, gmina, kościół na miejscu. Świątka elektryczna, kanalizacja, wodociąg! Warunki do omówienia. Zgłoszenia osobiste lub listownie w Dyrekcji Gimnazjum lub Kuratorium Okręgu Szkolnego Łódzkiego w Łodzi. (4371r)

HANDLOWE

Wetleń owczą skupuje po cenie wolnorynkowej „Wetna“, Bydgoszcz, 3 Maja 22/7 (3593)

Koszule, krawaty poleca Pracownia Krawatów i Koszul w dużym wyborze po cenach hurtowych Edward Krystal, Łódź, Piotrkowska 136, tel. 137-07.

Gazę młyńską, siatki metalowe, narzędzia i inne artykuły techniczne dla młynów kupuje stale. Skład Maszyn Młyńskich Poznań, Chelmońskiego nr 4. 4308r

Wytwórnia Torebek Damskich Zygmunt Karoń, Łódź, Piotrkowska 115. Wysyłamy za zaliczeniem. (4451r)

Maszyny do cięcia ziół (tzw. „Tabakschneidemaschine“) o wydajności 100 kg na godzinę — sprzedamy. Łódź, Śródmiejska 22, lokal 33, tel. 200-32. (4307r)

Pieca przenośne, używane, kaflowe na sprzedaż. Resursa Kupiecka, Jagiellońska 11 w godzinach od 9—10. (4528r)

Sportowy sprzęt — piłki, siatki, koszulki, spodenki piłkarskie, rękawice bokserskie kupno — sprzedaż. Jan Pujdak i Ska, Łódź, Piotrkowska 83. (4278r)

Maszyny, narzędzia do obróbki drzewa, metali. Łożyńska kulkowa. Dział samochodowy. Kupno, sprzedaż, pośrednictwo. Biuro Techniczno-Handlowe, Łódź, Al. Kościuszki 32, tel. 219-18. (4148r)

Portrety z każdej fotografii wykonuje artystycznie „ELCHA-FILM“ Warszawa Jerozolimska 27. Prowincję informujemy listownie. (3264r)

Mebles sprzedaż — kupno. Zamówienia — zamiany. Łódź Piotrkowska 275 (sklep Galar i Bernacki). (4443r)

„Pończocha Krajowa“ Sp z o. o., Hurt pończoch, wyrob. tekstylnych, Łódź, Nowomiejska 12 — Tel. 100-32. (4149r)

Futra, lisy, skórki futerkowe, materiały włókiennicze, konfekcję galanterię skórzaną pod różną kupuje — sprzedaje Skład Włókienniczo-Futrarski, Gdynia, Świętojańska 36. 4165r

Bieliznę damską, męską, kąpielówki, pończochy poleca Zofia Serafinowicz Łódź, Nowowiejska 4 sklep. (3921r)

Klej kauczukowy do rowarów marki „Victoria“ i „Continent“ gwarantowany wysyłamy za zaliczeniem „Reklama“, Łódź, Piotrkowska 46. (4127r)

PRECYZYJNY WARSZTAT NAPRAWY MASZYN BIUROWYCH
B. TARGOŃSKI
BYDGOSZCZ, Al. 1 Maja 61 — tel. 20-00
Naprawiamy wszelkie systemy maszyn biurowych, arytymometry ręczne, elektr., automatyczne, maszyny buchalteryjne, maszyny pocztowe, adresografy
Zmieniamy pismo na układ polski

PRZETARG
pisemny na dzierżawę obiektu młyńskiego
Dyrekcja Lasów Państwowych w Toruniu wydzierżawiła w drodze przetargu pisemnego obiekt młyński Franksztyn (poczta Kowalewo, stacja kolejowa Chełmonec, pow. wąbrzeski) na lat 12.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na obiekt młyński Franksztyn“ składać należy w Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu — ul. Mickiewicza 9 (Biuro Użytków Ubocznych i Gospodarstw Nieleśnych) — do dnia 29 lipca 1946 r., godziny 11 przed południem, w którym to czasie nastąpi komisyjne otwarcie ofert.

Warunki dzierżawy są do przejrzania w Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu oraz w Nadleśnictwie Leśno (poczta i stacja kolejowa Kowalewo).

Na dotrzymanie warunków przetargu złożony należy w Kasie Skarbowej w Toruniu na rachunek depozytowy Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu — wadium w wysokości 10.000 zł. Kwit ze złożonego wadium należy dołączyć do oferty, w której należy zaznaczyć, że warunki dzierżawy są oferentowi znane i im się w zupełności poddaje.

Zatwierdzenie wyniku przetargu zastrzega się Ministerstwu Leśnictwa.

Dyrekcja Lasów Państwowych w Toruniu. 4565r)

Aromaty owocowe
do lemoniad, soków wódek itp.
polecamy
Piotrkowskie Zakłady Chemiczne
Łódź Śródmiejska 22 tel 200-32

Inżynier
elektrochemik i elektrometalurg na kierowniczym stanowisku, specjalista także w dziedzinie fabrykacji baterii elektrycznych i akumulatorów
zmieni miejsce pracy. Oferty do Biura Ogłoszeń „PAR“ Poznań, ulica Ratajczaka 7 pod „1304“ 4550

„ŹRÓDŁO ŻELAZNEGO ZDROWIA
to
IWONICKA SÓL JODOWO-BROMOWA

ISCHIAS
skutecznie leczy kąpiel domowa z iwonickiej soli jodowo-bromowej.
Do nabycia we wszystkich aptekach

Prasę wrzcionową, 500 kg kupię. Zgłoszenia „Fortuna“, Poznań, ul. Kantaka 7 tel 39-21. (4552r)

Szpital Miejski na Bielawkach, Bydgoszcz, kupi każdą ilość Catgut w opakowaniu — wszystkie numery. (4429r)

Zakład Gastronomiczny, dobrze zaprowadzony, z ogrodem połączonym z nowoczesnie urządzonym Dancing-Barem w Poznaniu, z powodu choroby sprzedam lub przyjmę współnika. Zgłoszenia „Par“, Poznań, Ratajczaka 7 pod „1323“. (4551r)

Tłuszcze zwierzęce i roślinne, nadające się do fabrykacji mydła kupuje — płacę ceny najwyższe. Fabryka Mydła, Bydgoszcz, Bocianowo 25, Tel. 31-63. (4428r)

Sprzedaje podręczniki gimnazjalne i licealne. Szubin, Plac 1-go Maja 1 Księgarnia. (4434r)

Fotoparyt maobrazkowe — Refina - Leica - Contax - Rolleifex i inne kupno — sprzedaż. Jan Pujdak i Ska, Łódź, Piotrkowska 83. (4572r)

ROZNE
Kwartet dobry potrzebny zaraz na prowincję. Oferty IKP, Bydgoszcz „A. W.“. (4432r)

Worki jutowe i lniane Torby papierowe pojem. od 20 o 80 kg. 4555r

Sienniki, materace, pakule tapicerskie, szczotki gospodarce i techniczne, lepy na muchy — sprzedaje

„ARGO“ Sp. z o. o. Gdynia
ul. Dworcowa 11 — telefon 266-10

S. O. S.
Mucha zagraża TWEMU ŻYCIU!
Tępcie je oraz ich jajeczka posypując lub polewając nieczystości odpadki oraz śmiećniki
Wapnem Chlorowanym
Poleca je hurtowo ze składów:
Centrala Handlowa Przem. Chemicznego
Wojew. hurtownia Chemiczna nr 7
Gdańsk - Wrzeszcz, ulica Matejki 4

Krem „EGO“
4316r
Krem „EGO“
uśmiera: piągi, wargi, przyszcze zapobiega tworzeniu się zmarszczek, udelikatnia cerę. Do nabycia w drogeriach i perfumeriach
Wytw. Chem. Kosmet. „EGO“, Poznań, ul. Dosa 19

Sekretarka dyrektora technicznego z dłuższą praktyką przemysłową i stenografią poszukiwana. Zgłosz. pod nr „5536“ do Administracji „DZIENNIKA BAŁTYCKIEGO“ Gdynia, Mściwoja 9 4554

Magistra(ki) z praktyką poszukuje zaraz. Cz. Morawski. Nowa Apteka, Jarocin. (4549r)

Przyjmujemy od zaraz stenotypistkę oraz młodszego pracownika obeznanego z branżą żelazną do biura zakupu. Zgłoszenia Fabryka Maszyn, „Blumwe“, ul. Nakielska 53. (4426r)

Poszukuję Bernata Jerzego. Zawiadomić Marię Bernat, Zielenia Góra, ul. Emilii Plater 2a. (4523r)

Zyłę Heleny poszukuje Piotr Kiewicz, Gdańsk-Wrzeszcz, Zieleniec 53. (4562r)

Derewianko Stefy z Budzanowa poszukuje Piotrkiewicz, Gdańsk-Wrzeszcz, Zieleniec 53. (4561r)

Poszukuję Anastazję Paszko, która wyjechała z Wilna transportem 59. Jakiekolwiek wiadomości kierować Osiński Wacław, Bydgoszcz, Grunwaldzka 149/6. (4437r)

UNIEWAŻNIENIA
Unieważniam dowód tymczasowy, zaświadczenie RKU, wydane w Gdyni i dowód zameldowania na nazwisko Sarah Leon, Orłowo, Góralska 8. (4556r)

Unieważniam zagubioną na trasie Wrocław-Lublin księżkę żelazną wojskową Nr 0159243. Władysław Prokopowicz, Pawłowice, pow. Namysłów. (4546r)

Zgubione zaświadczenie rehabilitacji unieważniam. Leokadia Siekierska, Brodnica, Strzelecka 8. (4425r)

MATRYMONIALNE
Szukam towarzyski życia, lat 35—40, tylko wegetarianki, samotnej, szczupłej, kulturalnej. Zgłoszenia IKP, Bydgoszcz, Jagiellońska 2 pod „6357“. (4421r)

Małżeństwa kofarzy szybko, dyskretnie, fachowo. Ołbrzymi wybór bogatych pań i panów. Łódź I — skrytka 163. (3852r)

Pięć zamożnych pań poszukuje kandydatów na mężów, wiek różny. Łódź, Postere-stanke „Inteligentna“. (4008r)

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 20
DZIAŁ OGŁOSZEŃ, ul. Jagiellońska 2 (pod arkadami)
Za niedoręczenie pisma spowodowane wyższą stacją nie odpowiadamy. Rekopisów nie zamawianych Redakcja nie zwraca. Za dział ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada.

ODDZIAŁ „ILUSTROWANEGO KURIERA POLSKIEGO“ W WIELKICH MIASTACH POLSKI
PODODDZIAŁY W WIEKSIKICH MIASTACH
AGENTURY NA PROWINCJI
DLA POSZCZEGÓLNYCH ZIEM POLSKICH ODREBNE WYDANIA „IKP“

OGŁOSZENIA: Drobne po 8 zł za słowo. Poszukiwanie rodzin i pracy 3 zł za słowo. Minimalna opłata za 10 słów. Ogłoszenia milimetrów: W tekście 30 zł. Za tekstem 12 zł. Urzędowe i przetargi 12 zł. Nekrologi 10 zł. Tabelaryczne i bilanse 18 zł za 1 mm. Niedziele i święta 50% drożej. Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń administracja nie odpowiada